

ջանք ու եռանդ, միւս կողմից՝ այդ կարգերի բարեփոխման նիգ ու պայքար: Եւ ինչպէս միշտ՝ հակասութիւնների միասնութիւն եւ հակադրութիւնների պայքար, առանց որոնց չկայ շարժում եւ զարգացում: Գրականութիւնը, ինչպէս միշտ, կոչուած էր արձագանքելու իրականութեան մէջ տեղի ունեցող այդ տեղաշարժերին:

(Շարունակելի)

ԱՐՇԱՆՈՅՍ ՂԱԶԻՆԵԱՆ

ԱՂԱԲԻՐՆԵՐ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆԱԽԱԲԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԳՐՈՒԽ ԱՌԱՋԻՆ

ՆԱՐԵԿԱՑԻՆ ԵՒ ՆՐԱ ԺԱՄԱՆԱԿԸ

Ա. Հայաստանի հասարակական-քաղաքական դրութիւնը եւ մշակոյթը 10-րդ դարում

1. Տես՝ Հայ ժողովրդի պատմութիւն, Հ. 3, Հայաստանը զարգացած ֆեոդալիզմի դարաշրջանում /9-րդ դ. կեսերից մինչեւ 14-րդ դ. կեսերը/, Նրեւան, 1976, էջ 7 եւ հտեւ.: Տես նաեւ՝ Լ. Բաբայան, Հայաստանի ֆեոդալիզմի դարաշրջանի պատմութեան ուսումնասիրութիւնը սովետահայ պատմագիտութեան մէջ, Նրեւան, էջ 189 եւ հտեւ.:

2. Յովհաննու կաթողիկոսի Դրասխանակերտցոյ Պատմութիւն Հայոց, Թիֆլիս, 1912, էջ 198-199:

3. Տես՝ Հ. Մանանդեան, Հայաստանի քաղաքները 10-11րդ դարերում, Նրեւան, 1940, էջ 5-10:

4. Մ. Արեղեան, Նրեւան, Հ. Գ., Նրեւան, 1968, էջ 563:

5. Թովմա Արծրունի եւ Ամանուն, Պատմութիւն Արծրունեաց տան, բնագիրը հրատարակութեան պատրաստեց, աշխարհաբար թարգմ. եւ ծանօթագրեց Վ. Մ. Վարդանեան, Նրեւան, 1985, էջ 460:

6. Ստեփաննոսի Տարօնեցոյ Ասողկան Պատմութիւն տիեզերական, Ս. Պետերբուրգ, 1885, էջ 174:

7. Նոյն տեղում, էջ 173:

8. Նոյն տեղում, էջ 178:

9. Ուխտանեսն եպիսկոպոսի Պատմութիւն Հայոց, Վաղարշապատ, 1871, էջ 8 եւ 15:

10. Թովմա Արծրունի, Պատմութիւն, էջ 463:

11. Ս. Տէր-Ներսէսեան, Հայ արուեստը միջնադարում, Նրեւան, 1975, էջ 91:

12. Տես՝ Լ. Ա. Դուռնովո, Հայկական մանրանկարչութիւն, Նրեւան, 1967, էջ 201:

մեծ

բի

ԸՋՔԵՉ անտուածածին վերօրհինն ի զօրանց հրէշտանայ անդգ մարդկանն կենդանեաց մեծն ցոլցանեմք: ԸՋՔԵՉ բնակ հրէշն անտուածող ժեռնն յիմանային զօրանցն կրանեալ, անդգ մարդ: ԸՋՔԵՉ մայր էմանեալէլի, մարդարէին յառաջ գոհակեալ, անդգ մարդ:

մեծ

Մայր լուսոյն մարիամ անհարա նայեալ, օրհնեալդ ի կանայս Զլոյն անշատուեր յարգանդի կրեցեր, օրհն: Մի գանգարիւր վասն մեր բաւութիւնսէլ, օրհն:

ԼՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ Երկնային գոհուն անտուածային ճայնիւնն աւետարանէր հրէշտանն. ուրախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ քեզ Ի բերնիլէս բանլեալ ընդ հօր անողականաբար բնակիլ հաճեցաւ ի քում յորալայնի. ուրախ: Ո՛ր բոցեղէն սրովէլէք չըրջանիկեալ պահելու, ոչսօր ի մէջ մարդկան ի գիրկըս հօղեղնի յայտնեալ ուրախ Զանճառէլի լու: Զանճառ տնօրէ:

Զբոլորից փրկող. 36:

Ուրախ լեր: ԸՋՔԵՉ լուսոյ մայր Մայր սուրբ. 41: